

คู่มือการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

พรพิทักษ์ พันธุ์กล้า¹/ พรพิรุณ ชินสอน²/

บทคัดย่อ

โรคพิษสุนัขบ้าถือเป็นโรคที่เป็นปัญหาที่ทางสาธารณสุขและปศุสัตว์ และอยู่ในเป้าหมายของการกวาดล้างตามพันธะสัญญานานาชาติ เป็นปัญหาที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ ประเทศไทยให้ความสำคัญกับโรคพิษสุนัขบ้ามาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 4 - 5 ทศวรรษ ในการพัฒนาการรักษาและป้องกันการให้วัคซีนอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในคนและสัตว์ แม้ว่าสถานการณ์จะดีขึ้นตามลำดับ แต่ปัญหาดังกล่าวยังไม่บรรลุลงถึงเป้าหมาย การพัฒนาคู่มือสร้างเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เป็นการวางแนวทางร่วมกันในการดำเนินการอย่างบูรณาการที่สอดคล้องตรงกันในทุกระดับ การจัดทำคู่มือให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติในระดับพื้นที่ จึงมีความสำคัญเกิดประสิทธิภาพและวัดผลได้ ซึ่งจะนำมาสู่การประกาศเป็นเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในอนาคต ตามแนวทางมาตรฐานและหลักวิชาการขององค์การระหว่างประเทศโดยใช้คู่มือฉบับนี้ร่วมกับยุทธศาสตร์ตามแนวพระปณิธานของศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ส่งผลให้เกิดความเข้าใจและรับรู้ที่ตรงกัน เพื่อการนำไปสู่การสร้างเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในระดับพื้นที่ และเป็นการเตรียมความพร้อมการประกาศเข้าสู่ประเทศไทยปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในปี 2573 ตามเป้าประสงค์ขององค์การระหว่างประเทศในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ : พิษสุนัขบ้า, พื้นที่ปลอดโรค

เลขทะเบียนผลงานวิชาการ : ISBN : 978-616-11-2043-6

¹ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

² สำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

Rabies Free Area Operation Manual

Pornpitak Panlar ^{1/} Pornpirun Chinsorn ^{2/}

Abstract

Rabies is a neglected zoonotic disease and highly prevalent in developing countries. The global effort to stop human deaths from dog-mediated rabies by 2030. Thailand has gradually declined the situation over the past 4-5 decades and slightly fluctuated of the situation in the last 10 years. To achieve the global effort target, intersectoral implementation is the crucial strategies with the same vision and commitment. The operation manual is the guideline to combating the disease in term of international standard and measurable indicators for multiple government agencies in all level throughout the country in collaboration with Her Royal Highness Princess Chulabhorn project : The strategies of Animal free of Rabies : Human are safe from the disease to elimination the dog-mediated rabies is the crucial mechanism to achieve the international target by 2030.

Keywords : Rabies, Rabies elimination, Rabies Free Area

Publication : ISBN : 978-616-11-2043-6

^{1/} Division of General Communication disease Department of disease Control, MOPH.

^{2/} Bureau of disease Control and Veterinary Services. Department of Livestock Development MOAC.